

Η ιστορία του κτιρίου της Τράπεζας της Ελλάδος

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών, «Τα Πρώτα Πενήντα Χρόνια της Τραπεζής της Ελλάδος», Αθήνα, 1978

Η προεργασία για την εγκατάσταση της Τραπεζής σε κατάλληλο κτίριο είχε αρχίσει αμέσως μετά την ίδρυσή της με την αγορά οικοπέδων και με την προκήρυξη διαγωνισμού για την εκπόνηση των προσχεδίων ήδη το 1929. Είχαν απονεμηθεί τότε μόνο έπαινοι και κανένα βραβείο, «λόγω ελλείψεως αρτίων λύσεων, τουτέστι μιας καλής διατάξεως, ανταποκρινομένης εις μίαν οπωσδήποτε επιτυχή πρόσοψιν».

Από την ανέγερση του κτιρίου της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στις αρχές του 1930, όταν η Τράπεζα της Ελλάδος σύστησε το Τμήμα Κτιρίων, είχε αναθέσει τη διεύθυνσή του στον αρχιτέκτονα Κ. Παπαδάκη, που υπηρετούσε ως τότε στο αρχιτεκτονικό τμήμα της Εθνικής Τραπεζής, και είχε προσλάβει επίσης ως τεχνικό σύμβουλο τον Ν. Ζουμπουλίδη, Διευθυντή της Τεχνικής Υπηρεσίας της Εθνικής. Τα οριστικά προσχέδια των Ν. Ζουμπουλίδη και Κ. Παπαδάκη εγκρίθηκαν από το Γενικό Συμβούλιο το Νοέμβριο του 1932. Τα σχέδια αυτά, και ειδικότερα τα σχέδια των θησαυροφυλακίων και των διαφόρων εγκαταστάσεων, τα εξέτασε το 1933 και ο άγγλος μηχανικός Ο. Faber, που έκαμε και τις μελέτες για τη θέρμανση και τον εξαερισμό του κτιρίου.

Εν τω μεταξύ είχε αρχίσει, από τους κύκλους που ζητούσαν συγχώνευση με την Εθνική, να υπονομεύεται η προσπάθεια της Τραπεζής της Ελλάδος να αποκτήσει ιδιόκτητο κεντρικό κατάστημα. Οικονομικοί παράγοντες του Λαϊκού Κόμματος, που βρισκόταν τότε στην εξουσία, αντιδρούσαν στο να δοθεί κυβερνητική άδεια για την οικοδόμηση νέου κτιρίου. Το Μάρτιο του 1933 ο Υπουργός των Οικονομικών είχε παραγγείλει να σταματήσει κάθε σχετική εργασία. Ο Παναγής Τσαλδάρης, που δεν συμφωνούσε σ' αυτό το ζήτημα με τους παράγοντες του κόμματός του, υπέδειξε ιδιαίτερος στο Διοικητή της Τραπεζής, όπως αναφέρει ο Ηλίας Βενέζης (1, σ. 171), πώς και τότε θα έπρεπε να γίνει η τελετή της θεμελιώσεως για να είναι αδύνατη κάθε αντίδραση.

Έτσι η τελετή θεμελιώσεως του κτιρίου επισπεύσθηκε, και έγινε στις 20 Νοεμβρίου 1933. Παρέστησαν η Διοίκηση και το Γενικό Συμβούλιο της Τραπεζής και ανώτατοι υπάλληλοι του ιδρύματος. Τον αγιασμό της θεμελιώσεως έκαμε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρυσόστομος. Ο Εμμανουήλ Τσουδερός εκφώνησε σχετικό λόγο.

Εν τω μεταξύ είχαν γίνει ήδη, στις 15 Μαΐου 1933, τα εγκαίνια του ιδιόκτητου μεγάρου της Τραπέζης στη Θεσσαλονίκη, καθώς και του κτιρίου του υποκαταστήματος στον Πειραιά στις 12 Ιουνίου 1933. Στις 4 Απριλίου 1938, όταν πλησίαζε η πρώτη δεκαετία από την ίδρυση της Τραπέζης της Ελλάδος, έγιναν τα εγκαίνια του κεντρικού καταστήματος της οδού Πανεπιστημίου. Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών έκαμε τον αγιασμό. Παρόντες ήταν ο Ιωάννης Μεταξάς, Πρόεδρος τότε της Κυβερνήσεως, προσωπικότητες της οικονομικής και της πνευματικής ζωής της χώρας, και οι Σύμβουλοι του ιδρύματος.